

Monitor ZZP'ers Bouw

2020, eerste halfjaar

eib

Economisch Instituut
voor de Bouw

Het auteursrecht voor de inhoud berust geheel bij de Stichting Economisch Instituut voor de Bouw. Overnemen van de inhoud (of delen daarvan) is uitsluitend toegestaan met schriftelijke toestemming van het EIB. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen en dergelijke, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Februari 2021

Monitor ZZP'ers Bouw

2020, eerste halfjaar

Stan Kannegieter
Vera Uunk

Inhoudsopgave

Woord vooraf	7
1 Conclusies op hoofdlijnen	9
2 Ontwikkeling aantal zzp'ers	11
3 Totaal bouwnijverheid	13
3.1 Gewerkte uren per week	13
3.2 Gewerkte weken	13
3.3 Uurtarieven	14
3.4 Omzet en bruto inkomen	15
3.5 Orderportefeuille	16
3.6 Belemmeringen en toekomstplannen	17
4 Algemene bouw	19
4.1 Gewerkte uren per week	19
4.2 Gewerkte weken	20
4.3 Uurtarieven	20
4.4 Omzet en bruto inkomen	21
4.5 Orderportefeuille	22
4.6 Belemmeringen en toekomstplannen	23
5 Gespecialiseerde bouw	25
5.1 Gewerkte uren per week	25
5.2 Gewerkte weken	25
5.3 Uurtarieven	26
5.4 Omzet en bruto inkomen	27
5.5 Orderportefeuille	28
5.6 Belemmeringen en toekomstplannen	29
6 Grond-, water- en wegenbouw	31
6.1 Gewerkte uren per week	31
6.2 Gewerkte weken	31
6.3 Uurtarieven	32
6.4 Omzet en bruto inkomen	33
6.5 Orderportefeuille	34
6.6 Belemmeringen en toekomstplannen	35
Bijlage	37
Begrippenlijst	39

Woord vooraf

De monitor ZZP'ers Bouw betreft een halfjaarlijkse conjunctuurmeting onder zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) werkzaam in de bouw. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de partijen betrokken bij de CAO Bouw en Infra. Deze meting is verricht in de maanden september tot en met november 2020 en betreft vragen over de ontwikkelingen in het eerste halfjaar van 2020.

De laatste jaren is het aantal personen dat als zzp'er in de bouw actief is sterk toegenomen. Het aantal zzp'ers is in het eerste halfjaar van 2020, na een lichte daling in het tweede halfjaar van 2019, weer toegenomen. Afhankelijk van de toegepaste definitie gaat het om een groep van ongeveer 157.000 ondernemingen zonder personeel die inmiddels een belangrijke schakel vormen in het productieproces van de bouw. Het conjunctuuronderzoek schetst een beeld van de sociaaleconomische positie van de zzp'ers aan de hand van kenmerken die in de tijd kunnen worden gevolgd.

1 Conclusies op hoofdlijnen

In het eerste halfjaar van 2020 is het aantal zzp'ers licht gestegen (3%-punt) ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019, na een lichte daling van 2% in het tweede halfjaar van 2019. De grootste toename is in de grond-, water- en wegenbouw, waar het aandeel met 5% is gestegen. De uurtarieven zijn in het eerste halfjaar van 2020 licht gestegen. Het aantal gewerkte uren is gedaald met bijna anderhalf uur per week, terwijl het aantal gewerkte weken per halfjaar met één week is gestegen. Hierdoor is het gemiddelde maandelijkse bruto inkomen licht gestegen (€ 50) naar € 6.400. Daarnaast is de orderportefeuille met twee weken gedaald. Toch verwacht ruim 60% van de zzp'ers dat de markt gelijk zal blijven.

Tabel 1.1 Overzichtstabel kengetallen zzp'ers naar sector, eerste halfjaar 2020

	Totale bouw	Algemene bouw	Gespecialiseerde bouw	Grond-, water- en wegenbouw
Aantal zzp'ers*	156.900	67.000	77.600	12.300
Bezetting				
Gewerkte uren per week	41	40	41	41
Gewerkte weken per halfjaar	23	22,5	23	23,5
Bezettingsgraad	95%	94%	96%	96%
Uurtarieven				
Gemiddelde	43,85	43,52	44,08	44,08
Hoogste	46,49	45,05	47,52	47,04
Laagste	41,34	41,33	41,70	39,11
Inkomen				
Maandelijks bruto inkomen**	€ 6.400	€ 6.400	€ 6.400	€ 6.375
Orderportefeuille				
Werkvoorraad in weken	14	13	15	13

*Bron KvK, gemeten aan het eind van het eerste halfjaar van 2020

**Betreft een berekend gemiddelde per maand van de omzet uit arbeid

Bron: EIB

Bezettingsgraad op hoog niveau

- Het aantal gewerkte uren per week is in het eerste halfjaar van 2020 met ruim anderhalf uur gedaald. Daarmee ligt het gemiddelde aantal gewerkte uren per week op 40½. De daling van het aantal gewerkte uren was met name bij zzp'ers in de algemene bouw sterk (-2 uur).
- Het gemiddelde aantal gewerkte weken per halfjaar is in het eerste halfjaar van 2020 gestegen met één week. Hiermee werken zzp'ers in de bouw gemiddeld 23 van de 26 weken per halfjaar.
- De bezettingsgraad – het aantal gewerkte uren afgezet tegen dat wat potentieel mogelijk geweest zou zijn bij volledige bezetting – is op een hoog niveau gestabiliseerd (95%).

Licht gestegen uurtarieven

- Het gemiddelde uurtarief is in het eerste halfjaar van 2020 licht gestegen naar € 44 (+1%). Het grootste gedeelte van de zzp'ers (60%) hanteert een uurtarief van € 40 of hoger.
- Het verschil tussen het laagste en het hoogste uurtarief is in het eerste halfjaar van 2020 toegenomen. Dit komt doordat het laagste uurtarief gelijk is gebleven (€ 41) en het hoogste uurtarief met € 1 is gestegen naar € 46.

Omzet en bruto inkomen licht toegenomen

- De berekende omzet (op basis van het aantal gewerkte uren, weken en het uurtarief) vertoonde, na een daling van ruim 2% in het tweede halfjaar van 2019, een lichte stijging van 0,2% in het eerste halfjaar van 2020. De omzetsijging was geconcentreerd in de algemene bouw (+2%-punt). In de gespecialiseerde bouw en de gww-sector nam de omzet af, met respectievelijk 1,3% en 0,7%. De omzetsijging in de algemene bouw is met name te danken aan de toename van het aantal gewerkte weken per halfjaar en de stijging van het gemiddelde uurtarief. In de gespecialiseerde bouw en gww-sector lag de reden voor de omzetsdaling met name bij het gedaalde gemiddelde uurtarief en het gedaalde aantal gewerkte uren per week.
- Het grootste deel van de omzet in het eerste halfjaar van 2020 kwam voort uit het onderhoud van woningen en gebouwen (46%). De nieuwbouw en onderhoud van infrastructuur waren goed voor ongeveer 29% van de omzet. In de algemene bouw en de gespecialiseerde bouw heeft de woningbouw (nieuwbouw en onderhoud) het meest bijgedragen aan de omzet (ruim de helft) en in de gww-sector is dat de infrastructuur (60%).
- Het gemiddelde bruto inkomen per maand is in het eerste halfjaar van 2020 met € 50 gestegen naar € 6.400. Het bruto inkomen in de gespecialiseerde bouw is gedaald met ongeveer € 300 naar € 6.400. In de algemene bouw is het bruto inkomen juist gestegen met circa € 400 naar € 6.400.

Werkvoorraad gedaald en gematigdere marktverwachting

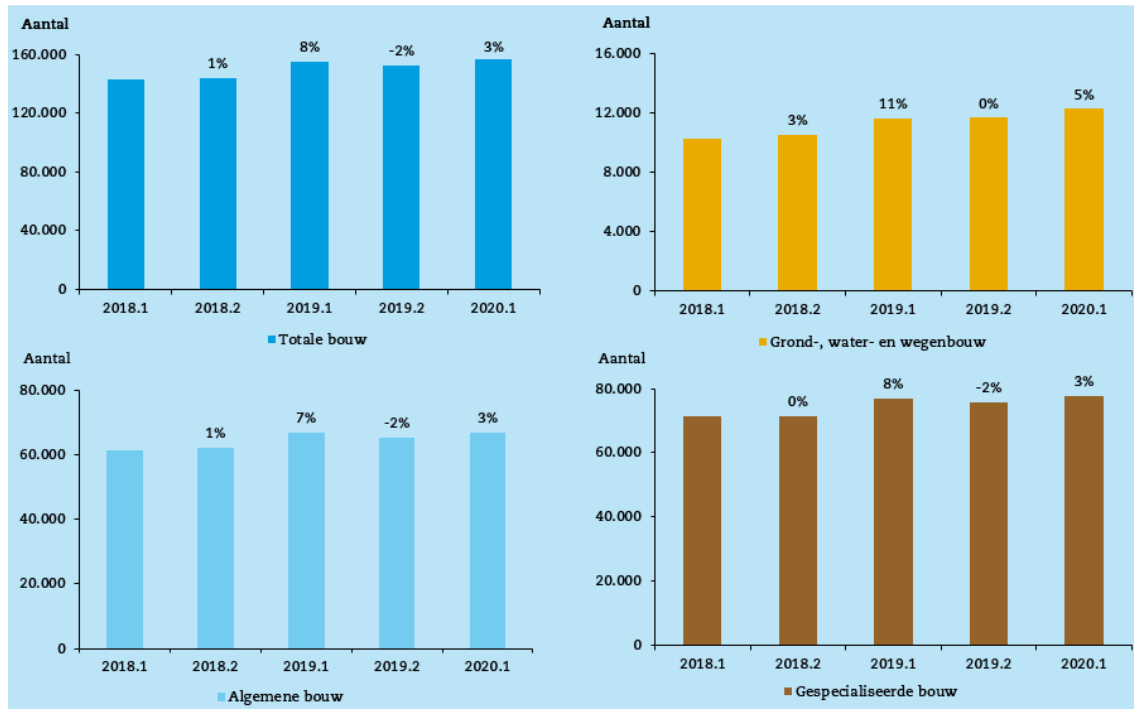
- De gemiddelde werkvoorraad is in het eerste halfjaar van 2020 gedaald. De orderportefeuille van zzp'ers in de bouw bedroeg gemiddeld 14 weken, dit is een daling van twee weken ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. De werkvoorraad in de algemene bouw is gedaald, met één week naar ongeveer 13 weken. In de gespecialiseerde bouw is de werkvoorraad gedaald met drie weken naar ruim 14½ week. De werkvoorraad in de gww-sector daarentegen is licht gestegen naar ongeveer 13 weken.
- De helft van de zzp'ers gaf over het eerste halfjaar van 2020 aan dat de werkvoorraad normaal was voor de tijd van het jaar. Het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als groot beoordeelde steeg met ongeveer 14%-punt naar bijna één op de drie. Het aandeel van de zzp'ers dat de werkvoorraad als klein beoordeelde daalde naar 17% (-7%-punt). De marktverwachtingen in het eerste halfjaar van 2020 zijn gematigder ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. Een kleiner aandeel van de zzp'ers (-20%-punt) verwacht dat de markt zal afzwakken, terwijl het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt gelijk zal blijven fors is gestegen (+22%-punt).

Weinig zzp'ers ondervinden belemmeringen, grote meerderheid blijft zzp'er

- Net als in het tweede halfjaar van 2019 gaf bijna 80% van de zzp'ers aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het beroep. Indien er wel belemmeringen werden ondervonden, werden met name te weinig werk, klanten die niet op tijd betalen en concurrentie met buitenlandse zzp'ers genoemd. In het eerste halfjaar van 2020 verwacht 70% van de zzp'ers door te blijven werken als zzp'er, terwijl 15% het nog niet weet en 5% met pensioen zal gaan.

2 Ontwikkeling aantal zzp'ers

In het eerste halfjaar van 2020 stonden 156.899 zzp'ers ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK)¹ als ondernemer in bouw. Na de lichte daling van 2% in het tweede halfjaar van 2019 vond er in het eerste halfjaar van 2020 weer een stijging plaats van 3%. De grootste toename is in de grond-, water- en wegenbouw, waar het aandeel met 5% is gestegen.

¹ Bron voor het aantal zzp'ers ingeschreven bij de KvK is Company.info.

Aantal zzp'ers in de bouw

In tabel 2.1 is een overzicht opgenomen van het aantal zzp'ers in de bouw volgens het CBS en de KvK.

Tabel 2.1 Aantal zelfstandigen in de bouw naar diverse bronnen¹

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bedrijven met één werkzame persoon, CBS ²	112.910	118.405	126.700	130.800	139.120	158.900	164.625
Aantal eenmans- zaken KvK ³	85.805	97.665	112.327	135.837	142.001	154.057	156.899

¹Per 1 januari

²CBS bedrijvendemografie

³Company Info eenmanszaken met 0 en 1 werkzame persoon

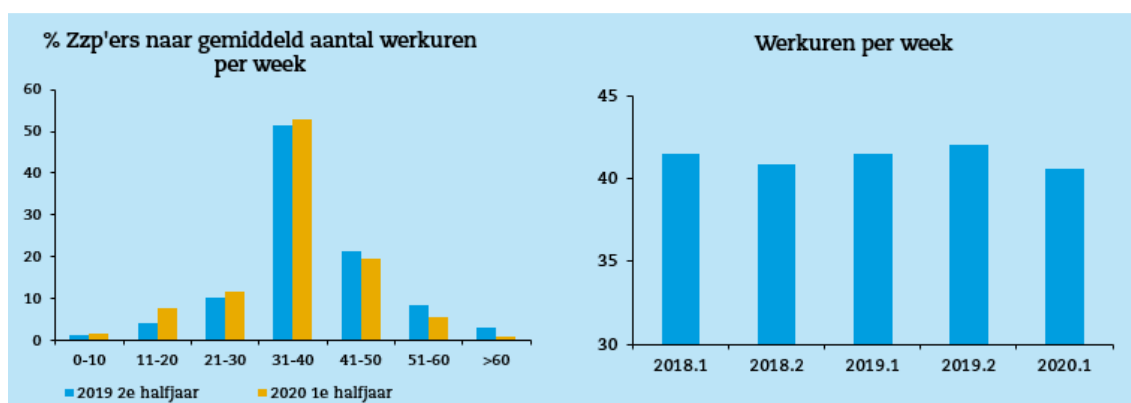
Bron: CBS en KvK, bewerking EIB

3 Totaal bouwnijverheid

3.1 Gewerkte uren per week

Aantal gewerkte uren gedaald

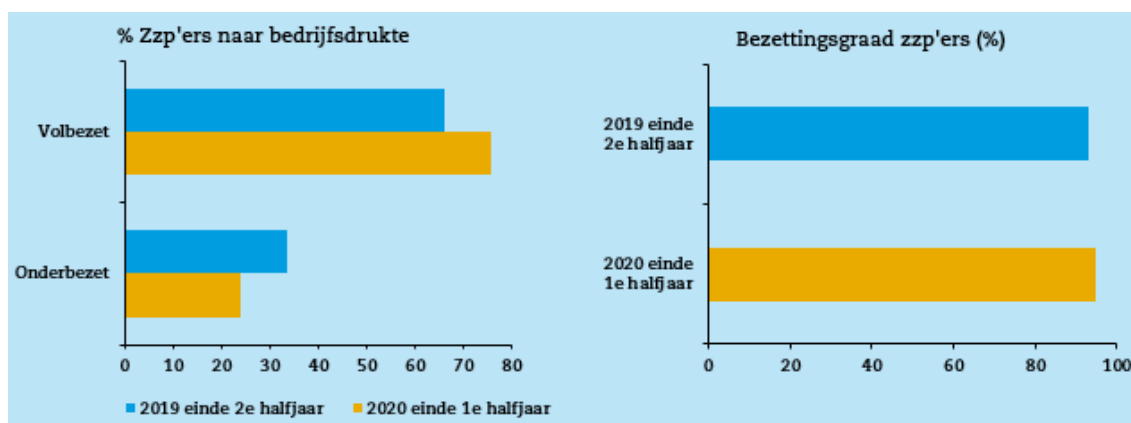
Het gemiddeld aantal gewerkte uren is in het eerste halfjaar van 2020 sterk gedaald ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019 met bijna anderhalf uur per week. Hiermee ligt het gemiddeld aantal gewerkte uren per week op 40½. Ruim de helft van de zzp'ers werkte tussen 31 en 40 uur per week (53%). Daarnaast werkte één op de vier zzp'ers meer dan 40 uur per week, dit is ongeveer 7%-punt minder dan in het tweede halfjaar van 2019.

Bezettingsgraad blijft op hoog niveau

De bezettingsgraad, het aantal feitelijk gewerkte uren als aandeel van het aantal uren tijdens een volledig bezette werkweek, is in het eerste halfjaar van 2020 met 2%-punt gestegen naar 95%. Hiermee ligt de bezettingsgraad net onder de bezettingsgraad van het eerste halfjaar van 2019 (97%), die in historisch perspectief erg hoog te noemen was.

Het aandeel zzp'ers dat aangaf volledig bezet te zijn is, na een forse daling (circa 20%-punt) tussen het eerste halfjaar van 2019 en het tweede halfjaar van 2019, weer gestegen naar drie op de vier. Dit aandeel ligt nog ruim boven het gemiddelde aandeel zzp'ers van de laatste vijf jaar dat aangaf volledig bezet te zijn (68%).

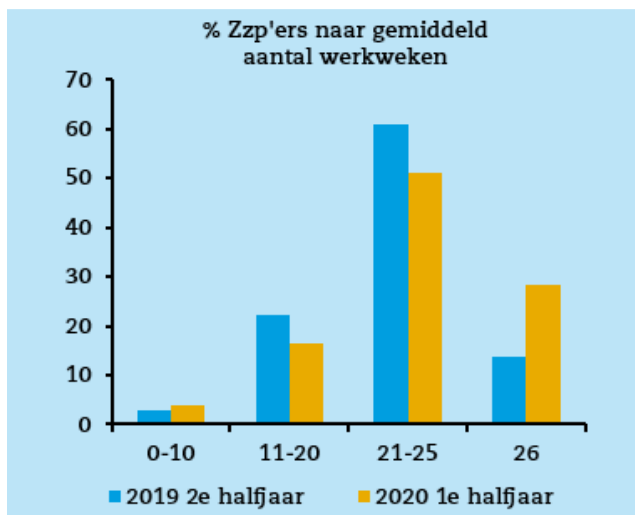

3.2 Gewerkte weken

Aantal gewerkte weken gestegen

Sinds begin 2016 wordt gemiddeld 23 van de 26 weken per halfjaar gewerkt. In het eerste halfjaar van 2020 is het aantal gewerkte weken per halfjaar, na een daling naar 22 weken in het tweede

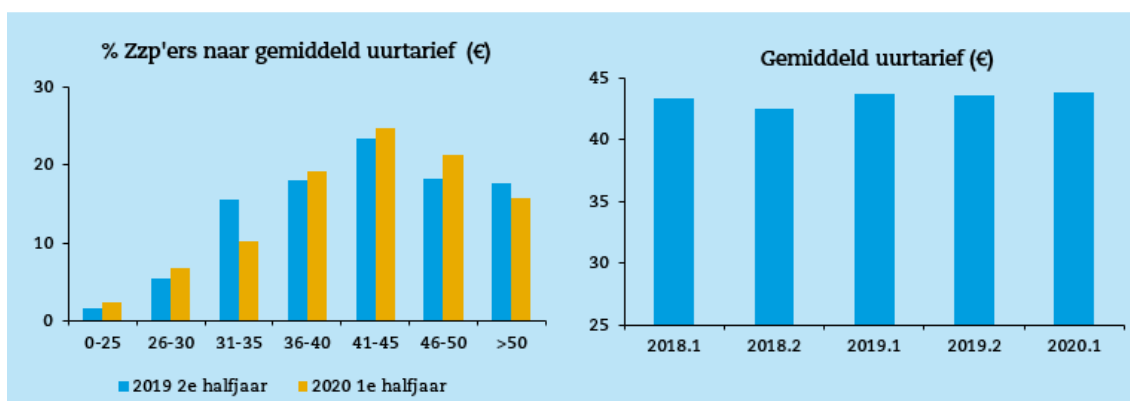
halfjaar van 2019, weer gestegen naar 23 weken. Dit komt voornamelijk doordat het aandeel zzp'ers dat alle 26 weken heeft gewerkt is gestegen met 14%-punt. Hiertegenover stond een daling van 5%-punt in het aandeel zzp'ers dat 11 tot 20 weken heeft gewerkt en een daling van 10%-punt in het aandeel zzp'ers dat in het eerste halfjaar van 2020 tussen 21 en 25 weken heeft gewerkt.

3.3 Uurtarieven

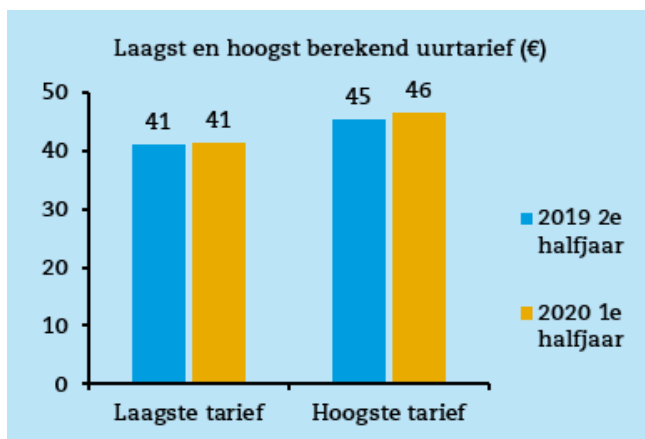
Uurtarief licht gestegen

Het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de bouw is in het eerste halfjaar van 2020 met 1% gestegen (€ 0,20) naar € 44,00. Het grootste gedeelte van de zzp'ers (60%) hanteert een uurtarief van € 40 of hoger, net als in het tweede halfjaar van 2019. Het lage uurtarief (€ 0 - € 30) werd door 9% van de zzp'ers gehanteerd.

Laagste uurtarief gelijk gebleven en hoogste uurtarief gestegen

In het eerste halfjaar van 2020 is het laagste uurtarief gelijk gebleven op € 41. Het hoogste uurtarief is, na een lichte daling in het tweede halfjaar van 2019, weer terug op het niveau van het eerste halfjaar van 2019 (€ 46). Het verschil tussen het hoogste en het laagste uurtarief is dan ook toegenomen, naar meer dan € 5,00.

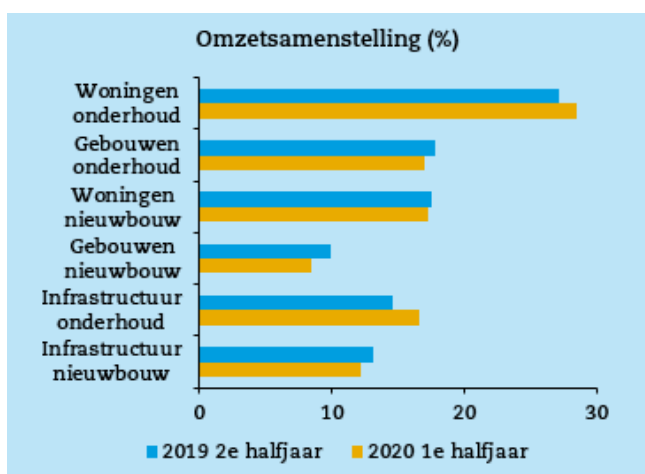

3.4 Omzet en bruto inkomen

Omzet licht gestegen

De berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, gewerkte weken en het uurtarief) vertoonde, na een daling van ruim 2% in het tweede halfjaar van 2019, een lichte stijging van 0,2% in het eerste halfjaar van 2020. De stijging is te verklaren door de toename in het aantal gewerkte weken en het gemiddelde uurtarief. De daling van het aantal gewerkte uren per week zwakt de stijging van de omzet iets af.

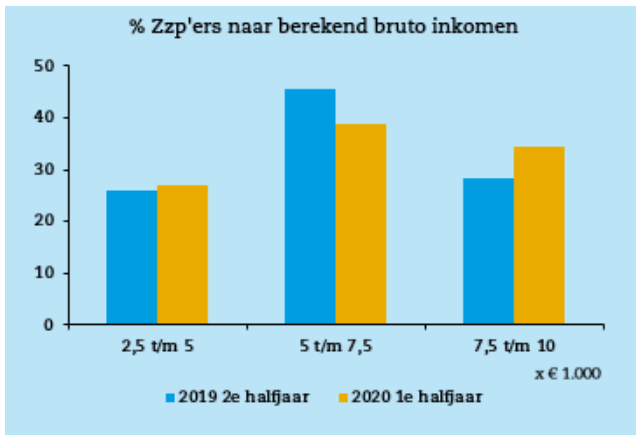
De omzetsamenstelling in het eerste halfjaar van 2020 is ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019 niet veel veranderd. Het grootste deel van de omzet in het eerste halfjaar van 2020 kwam voort uit het onderhoud van woningen en gebouwen (46%). De nieuwbouw en onderhoud van infrastructuur waren goed voor ongeveer 29% van de omzet.

Bruto inkomen licht gestegen²

Het gemiddelde bruto inkomen per maand is in het eerste halfjaar van 2020 gestegen met € 50 naar € 6.400. Een stijging is te zien in het aandeel zzp'ers dat tussen € 7.500 en € 10.000 verdiende. In de eerste helft van 2020 verdiende 34% van de zzp'ers in de bouw tussen € 7.500 en € 10.000 per maand terwijl dat in de tweede helft van 2019 ongeveer 28% was. Het aandeel zzp'ers dat tussen € 2.500 en € 5.000 verdient is tussen het tweede halfjaar van 2019 en het eerste halfjaar van 2020 met 1%-punt gestegen.

² In verband met steekproef effecten hebben we ervoor gekozen om de bruto inkomens onder € 2.500 en boven € 10.000 weg te laten uit de onderstaande figuur. Dit geldt voor alle figuren omtrent bruto inkomens.

De karakteristieken van de zzp'ers naar bruto maandinkomen in het eerste halfjaar van 2020

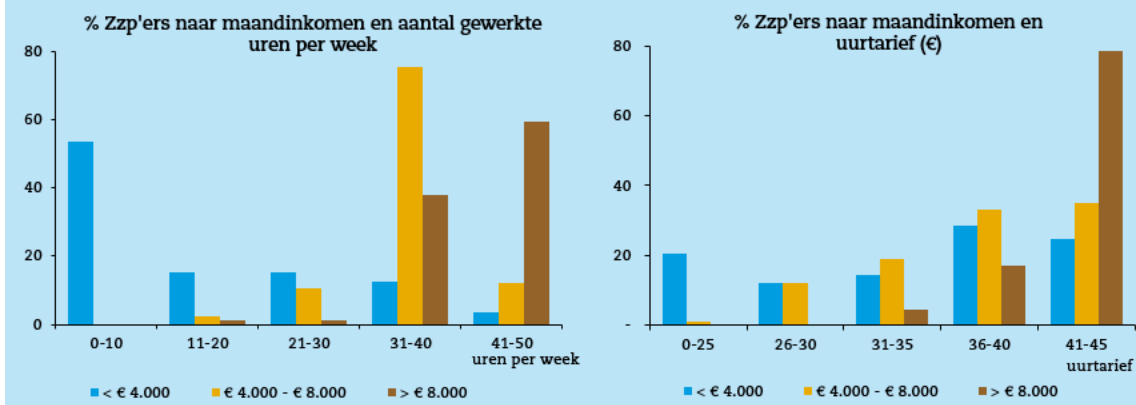
Wat is de reden dat sommige zzp'ers een hoger maandinkomen hebben dan andere? Is dit te wijten aan het aantal gewerkte uren per week? Of ligt het inkomen van zzp'ers zo hoog doordat zij een hoger uurloon rekenen?

In onderstaande figuren is te zien dat zowel het aantal gewerkte uren als het gemiddelde uurtarief bijdragen aan het hoge inkomen van zzp'ers.

Ruim 78% van de zzp'ers die meer dan € 8.000 per maand verdiende, had een uurloon van meer dan € 40. Ter vergelijking: van de zzp'ers die minder dan € 4.000 per maand verdienen, hanteerde 25% een uurloon van meer dan € 40.

Daarnaast werkten zzp'ers met een hoog inkomen ook meer uren per week. Ongeveer 60% van de zzp'ers met een hoog inkomen werkte meer dan 40 uur per week. Onder zzp'ers met een laag inkomen werkte maar 4% meer dan 40 uur per week.

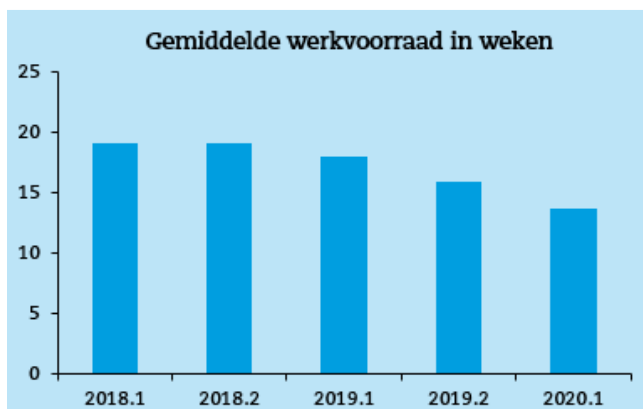
Het hogere maandloon lijkt niet eenduidig te wijden aan ofwel meer gewerkte uren per week ofwel een hoger uurloon, maar lijkt een combinatie van beide.

3.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad gedaald

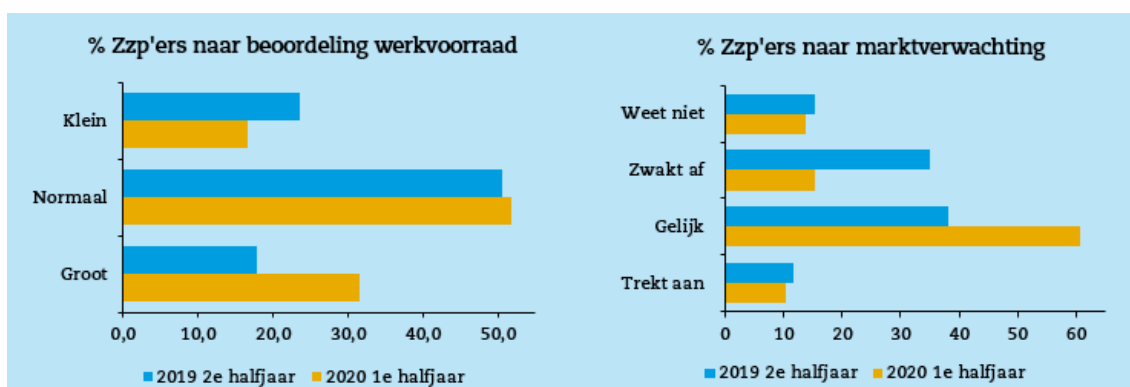
De gemiddelde werkvoorraad is in het eerste halfjaar van 2020 gedaald. De orderportefeuille van zzp'ers bedroeg gemiddeld 14 weken, dit is een daling van twee weken ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019 (in het eerste halfjaar van 2019 was dit nog 18 weken). Rond 30% van de zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad is afgenomen in het eerste halfjaar van 2020. Eén op de twee zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad gelijk is gebleven.

Huidige werkvoorraad en marktverwachting zijn verbeterd

De helft van de zzp'ers gaf over het eerste halfjaar van 2020 aan dat de werkvoorraad normaal was voor de tijd van het jaar. Het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als groot beoordeelde steeg met ongeveer 14%-punt naar bijna één op de drie. Het aandeel van de zzp'ers dat de werkvoorraad als klein beoordeelde daalde naar 17% (-7%-punt).

Waar aan het einde van 2019 meer dan één op de drie zzp'ers verwachtte dat de markt verder zou afzwakken, is dit in het eerste halfjaar van 2020 met 20%-punt afgenomen naar 15%. Een forse stijging (+22%-punt) is te zien in het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt gelijk zal blijven. Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt zal aantrekken is met 1%-punt licht gedaald.

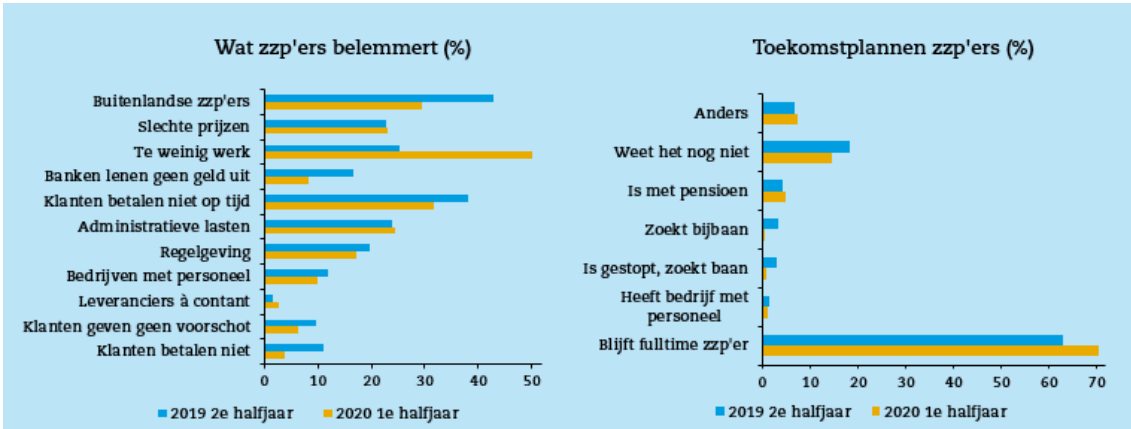

3.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Zzp'ers ervaren weinig belemmeringen bij de uitvoering van het werk

Net als in het tweede halfjaar van 2019 gaf bijna 80% van de zzp'ers aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het beroep. Indien er wel belemmeringen werden ondervonden, werden met name te weinig werk (50%), klanten die niet op tijd betalen (32%), concurrentie met buitenlandse zzp'ers (30%) en de administratieve lasten (25%) genoemd.

In het eerste halfjaar van 2020 verwachtte 70% van de zzp'ers ook de aankomende tijd als zzp'er te blijven werken. Circa 15% heeft aangegeven nog geen toekomstplannen te hebben, terwijl één op de twintig zzp'ers met pensioen zal gaan.

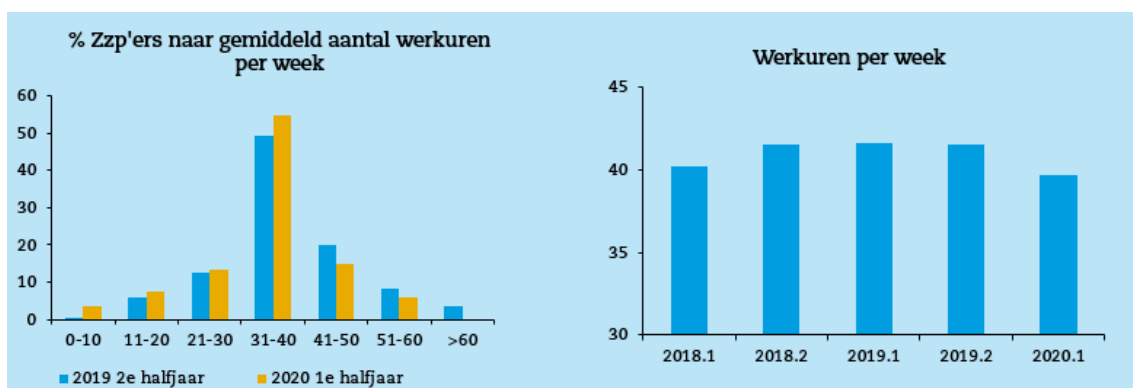

4 Algemene bouw

4.1 Gewerkte uren per week

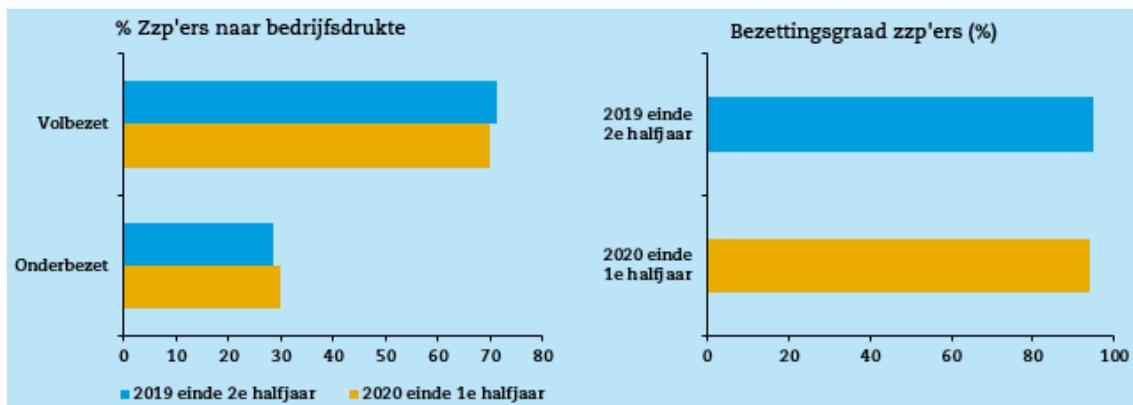
Gemiddeld aantal gewerkte uren per week gedaald

Het gemiddelde aantal gewerkte uren per week is in de algemene bouw in het eerste halfjaar van 2020 met ongeveer twee uur gedaald ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. Daarmee lag het gemiddelde aantal gewerkte uren per week op 39%. Ruim de helft van de zzp'ers in de algemene bouw werkte tussen 31 en 40 uur per week. Daarnaast werkte ongeveer 20% van de zzp'ers meer dan 40 uur per week. Dit is een daling van 10%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019.

Bezettingsgraad blijft hoog

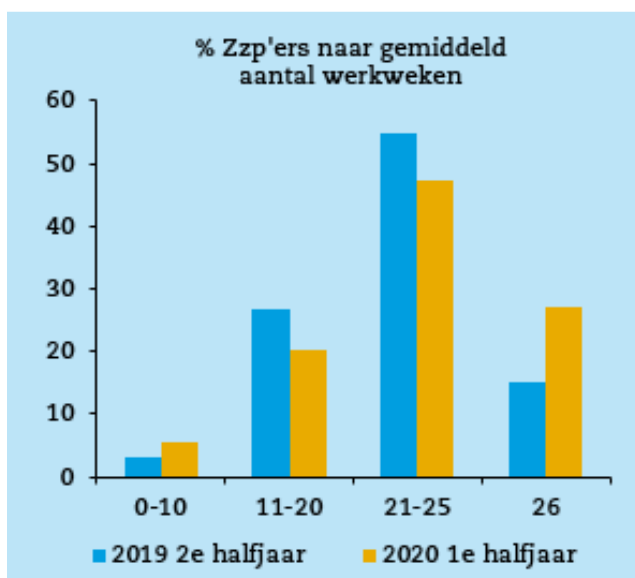
Het aandeel zzp'ers dat aangaf volledig bezet te zijn geweest in het eerste halfjaar van 2020 is, na een forse daling in het tweede halfjaar van 2019, licht gedaald naar 70%. De bezettingsgraad (de verhouding tussen het aantal daadwerkelijk gewerkte uren en het aantal uren dat mogelijk gewerkt zou kunnen worden bij volledige bezetting) is in de algemene bouw iets gedaald maar onverminderd hoog gebleven (94%).

4.2 Gewerkte weken

Gemiddeld aantal gewerkte weken gestegen

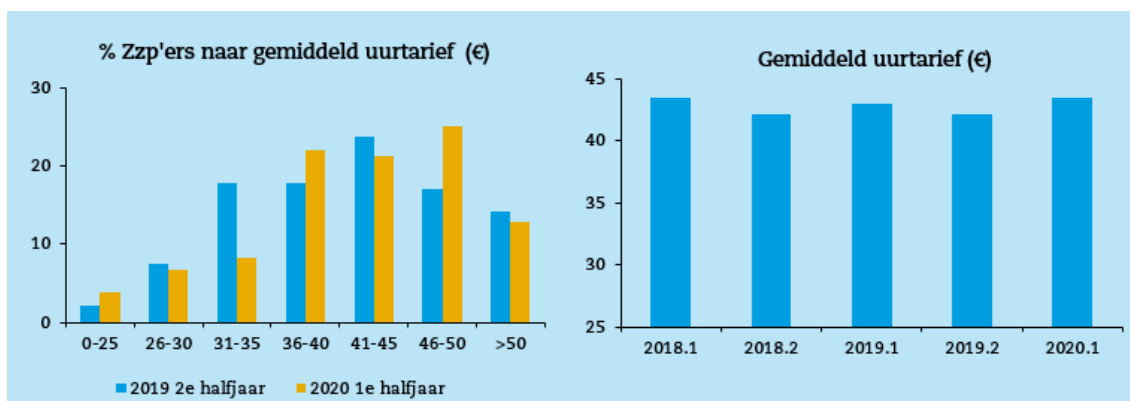
In het eerste halfjaar van 2020 is het gemiddelde aantal gewerkte weken ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019 met één week gestegen naar ongeveer 23 weken. Het grootste gedeelte van de zzp'ers werkt tussen 21 en 25 weken per jaar (47%). De stijging ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019 is te verklaren doordat meer zzp'ers alle 26 weken werkten (+12%-punt) en minder zzp'ers tussen 11 en 20 weken werkten (-7%-punt) in het eerste halfjaar van 2020.

4.3 Uurtarieven

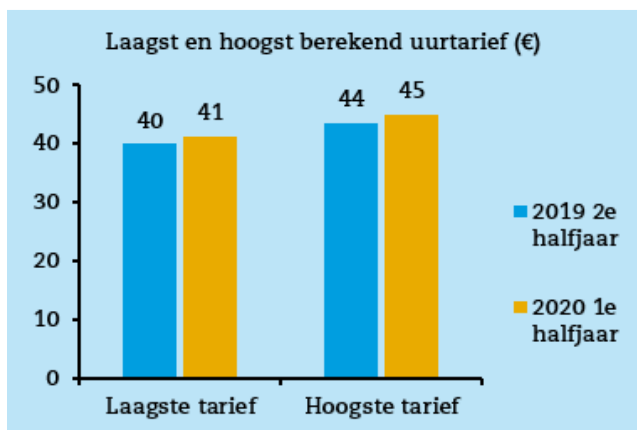
Toename gemiddeld uurtarief

Na een daling van € 1 in het tweede halfjaar van 2019, is het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de algemene bouw in het eerste halfjaar van 2020 met 3,5% (€ 1,50) gestegen. Hiermee ligt het gemiddelde uurtarief op € 43,50. De toename van het uurtarief is te verklaren door een kleiner aandeel zzp'ers dat een uurtarief hanteerde van € 35 of lager en een groter aandeel zzp'ers dat een uurtarief hanteerde hoger dan € 40. Ongeveer 60% van de zzp'ers in de algemene bouw hanteert een uurtarief hoger dan € 40.

Laagste en hoogste uurtarief licht gestegen

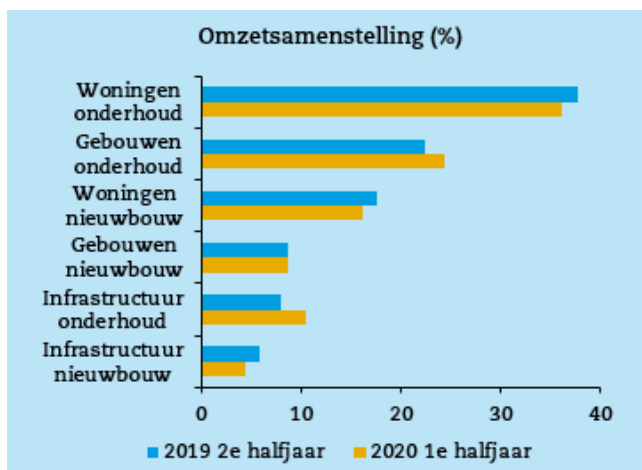
Het laagste uurtarief is in het eerste halfjaar van 2020 licht gestegen van € 40 naar € 41. Ook het hoogste uurtarief is in de algemene bouw licht toegenomen, van € 44 naar € 45, wat maakt dat het verschil tussen het hoogste en het laagste uurtarief gelijk is gebleven.

4.4 Omzet en bruto inkomen

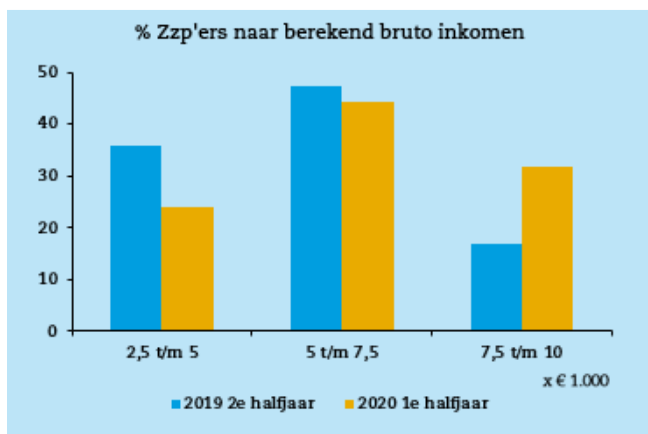
Omzet gestegen

In het eerste halfjaar van 2020 is in de algemene bouw de berekende omzet per zzp'er (op basis van het aantal gewerkte uren, het aantal gewerkte weken per halfjaar en het gehanteerde uurtarief) toegenomen met 2%. Deze omzetstijging is te verklaren doordat het gemiddelde uurtarief is gestegen en het aantal gewerkte weken per halfjaar ook is gestegen. Net als in voorgaande jaren droeg de woningbouw (nieuwbouw en onderhoud) het meeste bij aan de omzet (52%).

Bruto inkomen gestegen

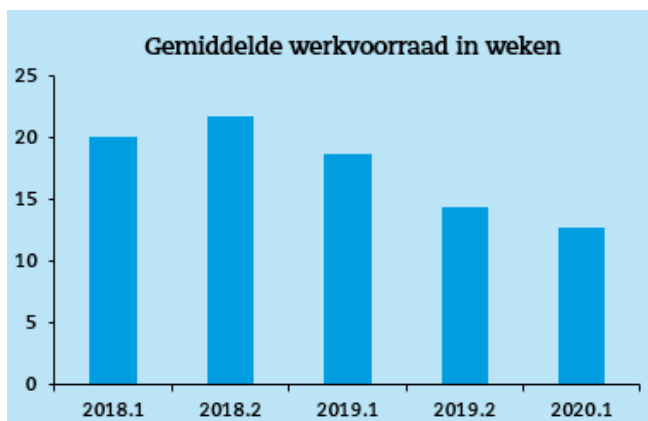
Het bruto inkomen is in het eerste halfjaar van 2020 gestegen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019 en komt hiermee uit op ongeveer € 6.400 per maand, een stijging van € 400. Het aandeel zzp'ers dat tussen € 2.500 en € 5.000 per maand verdiende is met 12%-punt gedaald. Daarnaast is het aandeel zzp'ers dat tussen € 7.500 en € 10.000 verdiende met 15%-punt toegenomen.

4.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad licht gedaald

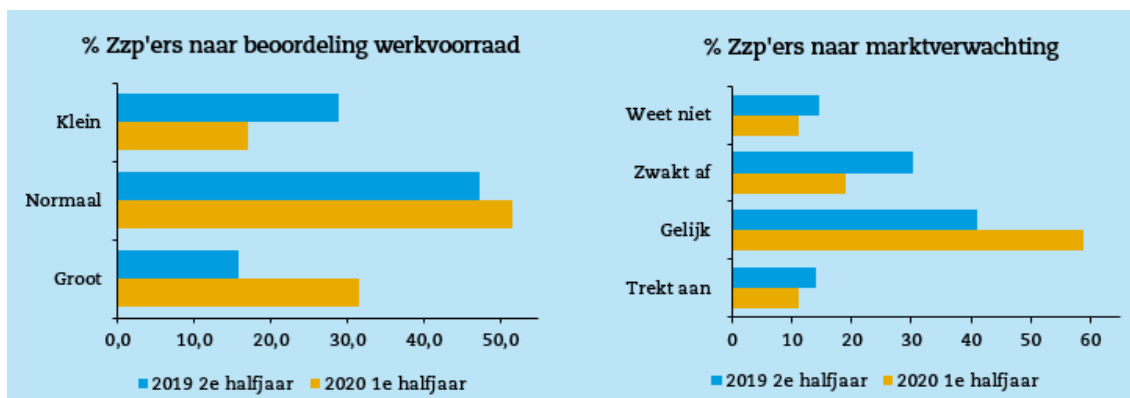
In het eerste halfjaar van 2020 is de gemiddelde werkvoorraad licht gedaald met één week ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019, waardoor de werkvoorraad ongeveer 13 weken betreft. Bijna één op de drie zzp'ers in de algemene bouw gaf aan dat de werkvoorraad lager is ten opzichte van een jaar geleden, dit is een daling van 20%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. Twee op de tien zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad hoger was terwijl dit in het tweede halfjaar van 2019 nog ruim één op de tien was.

Zzp'ers hebben een gematigdere marktverwachting

Ruim de helft van de zzp'ers gaf in het eerste halfjaar van 2020 aan dat de werkvoorraad normaal was voor de tijd van het jaar, dit is een lichte stijging ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. Het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als groot beoordeelde is in het eerste halfjaar verdubbeld (32%). Daarnaast is het aandeel van de zzp'ers dat de werkvoorraad als klein beoordeelde bijna gehalveerd, naar ongeveer 17%.

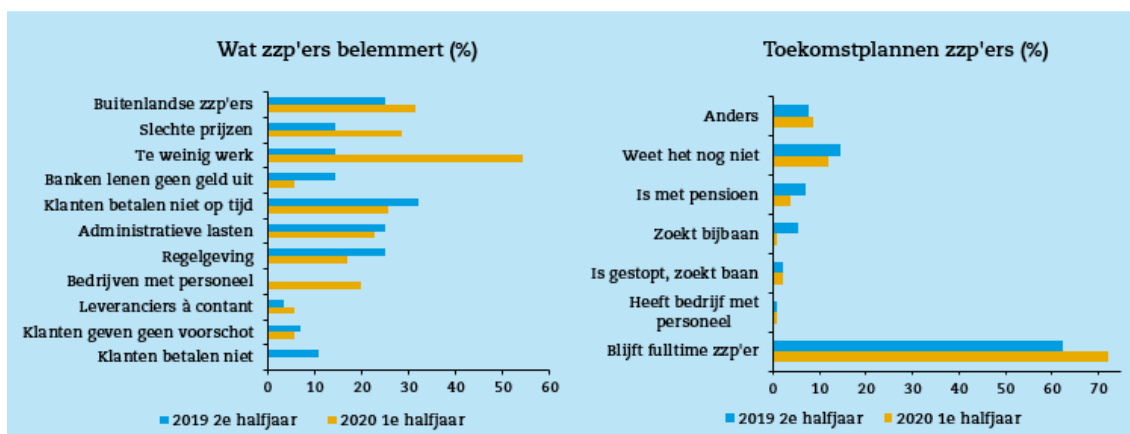
Het aandeel zzp'ers dat verwacht dat de markt op het huidige niveau zal blijven is fors gestegen in het eerste halfjaar van 2020, van 41% naar 59%. Ongeveer één op de vijf zzp'ers verwacht dat de markt gaat afzwakken (-10%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019). Ruim 10% van de zzp'ers verwacht dat de markt gaat aantrekken. Dit is een lichte daling van 3%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019.

4.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Ruime meerderheid van zcp'ers ondervindt geen belemmeringen

Circa 75% van de zcp'ers gaf in het eerste halfjaar van 2020 aan geen belemmeringen te hebben ondervonden bij de uitvoering van het beroep. Van de zcp'ers die wel belemmeringen ondervonden, gaf het grootste gedeelte aan dat er gebrek aan werk was (54%). Daarnaast werden ook de concurrentie van buitenlandse zcp'ers (31%), slechte prijzen (29%), klanten die niet op tijd betalen (26%) en administratieve lasten (23%) regelmatig genoemd. Ruim 70% van de zcp'ers verwachtte in het eerste halfjaar van 2020 ook in de toekomst te blijven werken als zcp'er. Dit is een stijging van 10% ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019.

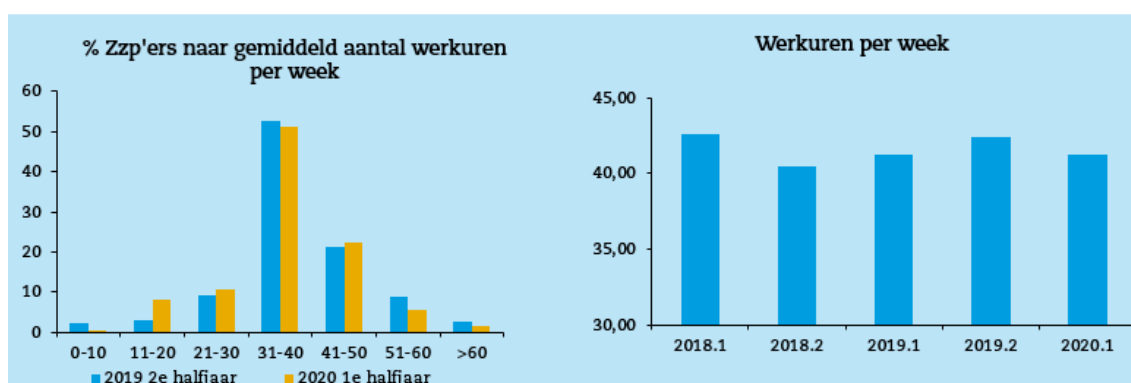

5 Gespecialiseerde bouw

5.1 Gewerkte uren per week

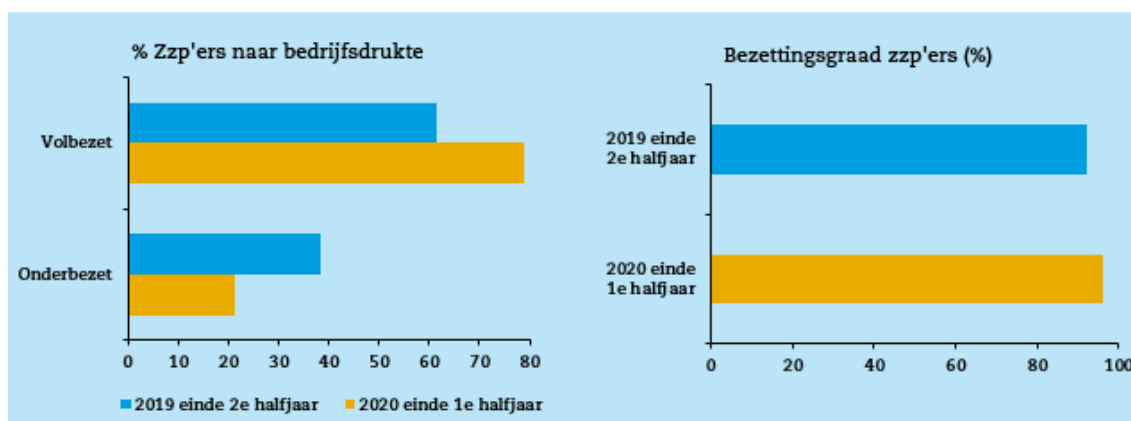
Aantal gewerkte uren per week gedaald

In de gespecialiseerde bouw is het aantal gewerkte uren in het eerste halfjaar van 2020 met ruim één uur per week afgenomen. Gemiddeld werd er in het eerste halfjaar van 2020 bijna 41½ uur per week gewerkt. De daling is te verklaren doordat het aandeel zzp'ers dat aangaf meer dan 40 uur per week te werken met 4%-punt is gedaald in het eerste halfjaar van 2020. Net als in het tweede halfjaar van 2019 werkte ongeveer de helft van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw tussen 31 en 40 uur per week.

Bezettingsgraad blijft op hoog niveau

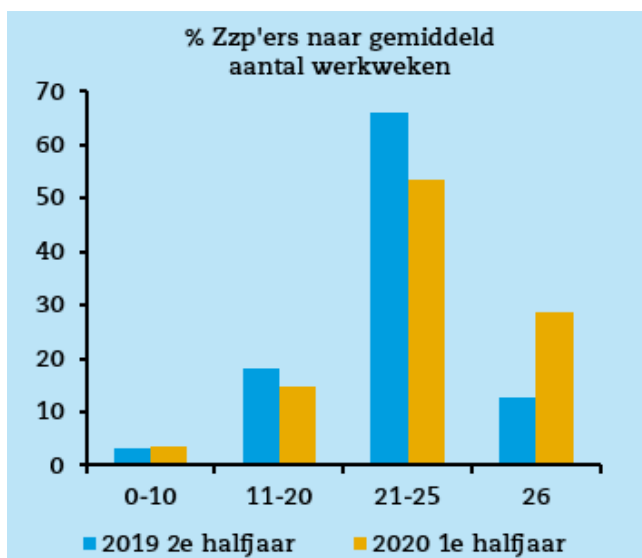
De bezettingsgraad wordt gedefinieerd als het aantal feitelijk gewerkte uren als aandeel van het aantal uren dat mogelijk gewerkt kon worden bij volledige bezetting. De bezettingsgraad is in de gespecialiseerde bouw in het eerste halfjaar van 2020 met 4%-punt gestegen naar 96%. Ook het aandeel zzp'ers dat aangaf volledig bezet te zijn is gestegen, met 17%-punt naar 79%.

5.2 Gewerkte weken

Gemiddeld aantal gewerkte weken licht toegenomen

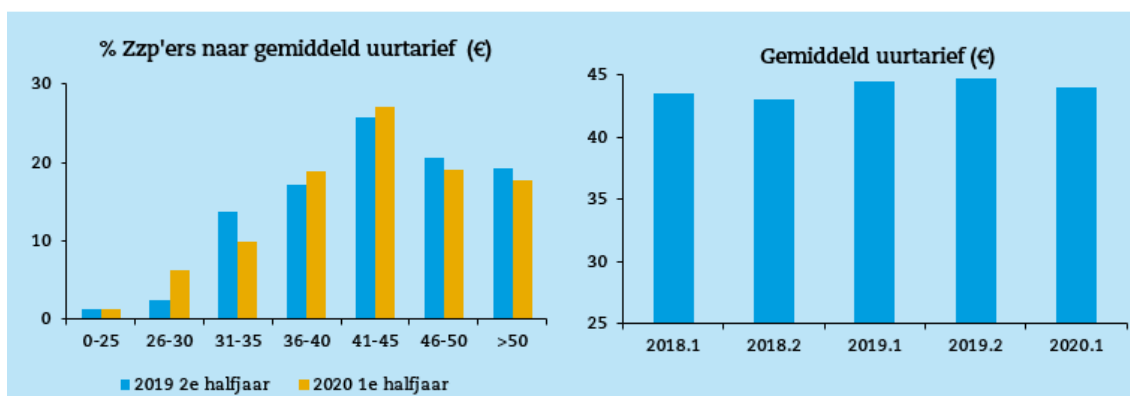
In de gespecialiseerde bouw is het gemiddeld aantal gewerkte weken in het eerste halfjaar van 2020 met een halve week gestegen. Gemiddeld werd 23 van de 26 weken gewerkt. De lichte stijging komt doordat meer zzp'ers alle 26 weken hebben gewerkt (+16%-punt). Eén op de twee zzp'ers heeft tussen 21 en 25 weken gewerkt (-13%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019).

5.3 Uurtarieven

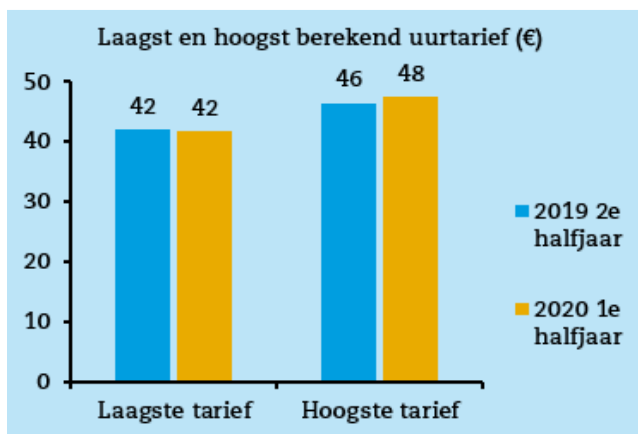
Gemiddeld uurtarief gedaald

Het gemiddelde uurtarief van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw is in het eerste halfjaar van 2020 met 1,5% (€ 0,70) gedaald. Het gemiddelde uurtarief lag daarmee op € 44. Deze stijging werd vooral veroorzaakt doordat het aandeel zzp'ers dat minder dan € 30 per uur verdiende in de gespecialiseerde bouw met 4%-punt is gestegen van 3,5% in het tweede halfjaar van 2019 naar 7,5% in het eerste halfjaar van 2020. Het aandeel zzp'ers dat meer dan € 46 per uur verdiende is tevens afgenomen met 3%-punt tussen het tweede halfjaar van 2019 en het eerste halfjaar van 2020.

Laagste uurtarief gelijk gebleven en hoogste uurtarief gestegen

Het laagste uurtarief is in de gespecialiseerde bouw in het tweede halfjaar van 2019 gelijk gebleven en kwam hiermee uit op € 42. Het hoogste uurtarief is met ongeveer € 2 toegenomen naar ruim € 48. Hiermee is het verschil tussen beide tarieven gestegen.

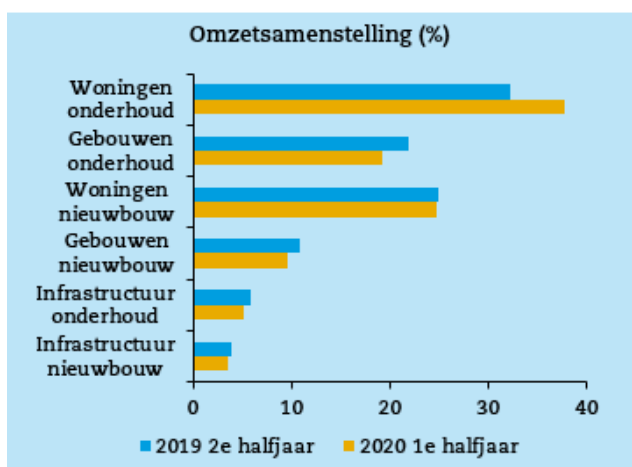

5.4 Omzet en bruto inkomen

Omzet gedaald

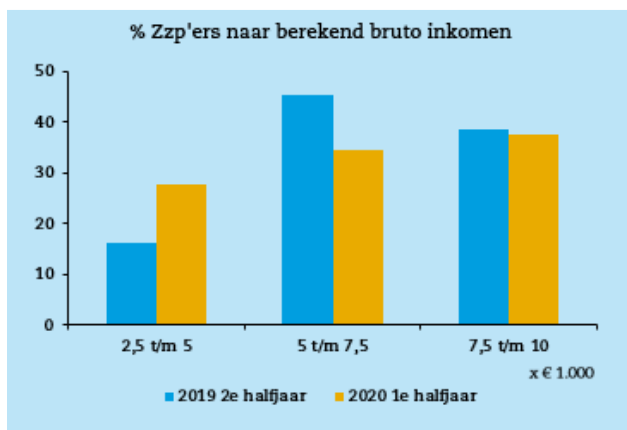
Ondanks dat het aantal gewerkte weken per halfjaar met bijna 3% is gestegen is de omzet in de gespecialiseerde bouw, na een stijging van 1% in het tweede halfjaar van 2019, dit halfjaar weer met ruim 1% gedaald. De omzetsdaling is voornamelijk toe te schrijven aan de daling in het aantal gewerkte uren per week (-3%) en gemiddelde uurtarief (-2%).

Ruim 60% van de omzet is afkomstig uit de nieuwbouw en onderhoud van woningen in het eerste halfjaar van 2020. Het aandeel is twee halfjaren op rij gestegen, 4%-punt in het tweede halfjaar van 2019 en 5%-punt in het eerste halfjaar van 2020. De bijdrage aan onderhoud en nieuwbouw van gebouwen hierdoor is afgenomen met 4%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019.

Bruto inkomen gedaald

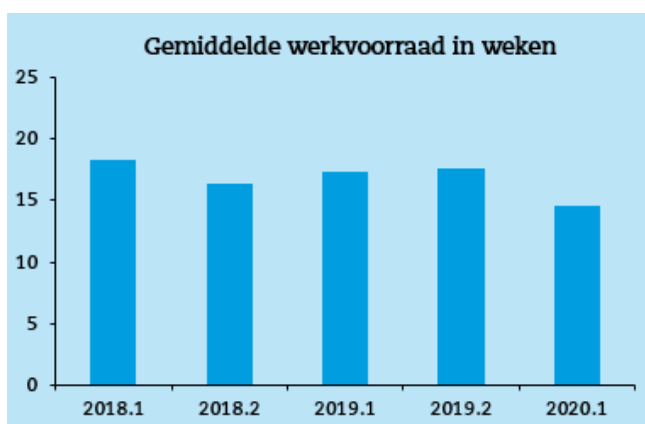
Het gemiddelde bruto inkomen van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw is in het eerste halfjaar van 2020 met ongeveer € 300 gedaald. Gemiddeld verdienen zzp'ers in de gespecialiseerde bouw ongeveer € 6.400 per maand. De daling is te verklaren doordat het aandeel zzp'ers dat tussen € 2.500 en € 5.000 verdiende in het eerste halfjaar van 2020 met 12% is gestegen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. Tegelijkertijd is het aandeel dat tussen € 5.000 en € 7.500 verdiende met 10% gedaald.

5.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad sterk gedaald

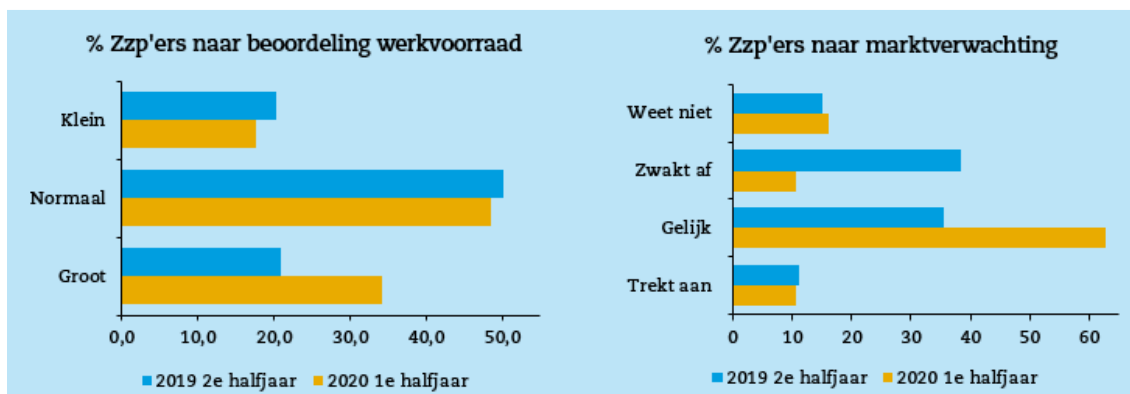
De gemiddelde werkvoorraad is in het eerste halfjaar van 2020 sterk gedaald (drie weken). De gemiddelde werkvoorraad van zzp'ers in de gespecialiseerde bouw ligt hiermee op ruim 14½ week. Het merendeel van de zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad gelijk is gebleven ten opzichte van een jaar geleden. Daarnaast gaf ruim 25% aan dat de werkvoorraad lager is.

Normale werkvoorraad voor zzp'ers en gematigde toekomstverwachtingen

Net als in het tweede halfjaar van 2019 beoordeelde de helft van de zzp'ers de werkvoorraad als normaal voor de tijd van het jaar. Daarnaast beoordeelde 18% van de zzp'ers de werkvoorraad als klein (dit is 2% lager dan in het tweede halfjaar van 2019). Een stijging is te zien in het aandeel zzp'ers dat de werkvoorraad als groot beoordeelde, van één op de vijf in het tweede halfjaar van 2019 naar één op de drie in het eerste halfjaar van 2020.

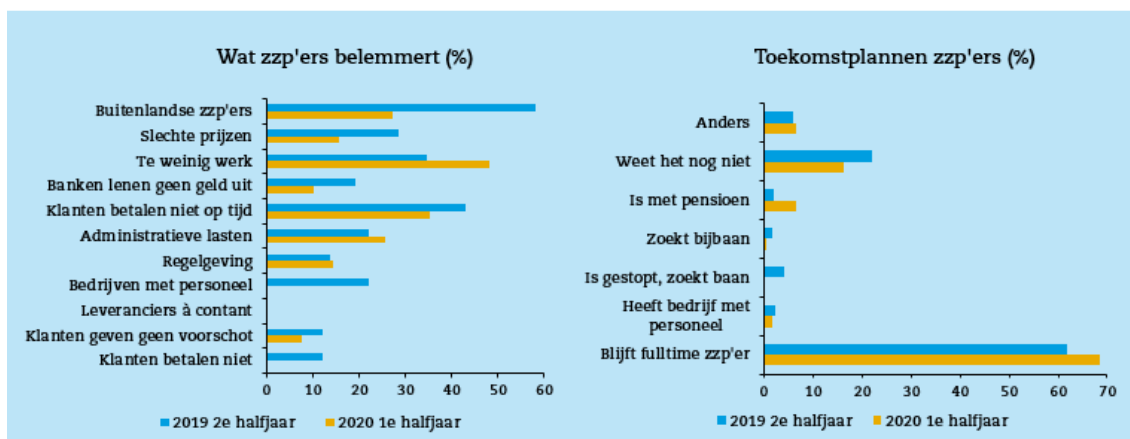
Ruim 60% van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw verwacht dat de markt volgend jaar gelijk zal blijven. Dit lag in het eerste halfjaar van 2019 nog op ruim 35%. In het tweede halfjaar van 2019 verwachtte ruim 40% van de zzp'ers dat de markt zou afzwakken. Dit aandeel is in het eerste halfjaar van 2020 sterk gedaald naar één op de tien. Tegelijkertijd is de verwachting dat de markt gaat aantrekken gelijk gebleven (circa 10%).

5.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Zzp'ers ervaren nauwelijks belemmeringen bij uitvoering werk

Ongeveer 80% van de zzp'ers gaf aan geen belemmeringen te ondervinden bij de uitvoering van het werk. De zzp'ers die hebben aangegeven wel belemmeringen te ondervinden tijdens de uitvoering van hun werk gaven hiervoor met name het gebrek aan werk (48%), klanten die niet op tijd betalen (35%), de concurrentie van buitenlandse zzp'ers (27%) en administratie lasten (26%) als reden op. Bijna 70% van de zzp'ers in de gespecialiseerde bouw gaf aan ook in de toekomst fulltime zzp'er te blijven. Bijna één op de zes weet nog niet wat de toekomstplannen zijn.

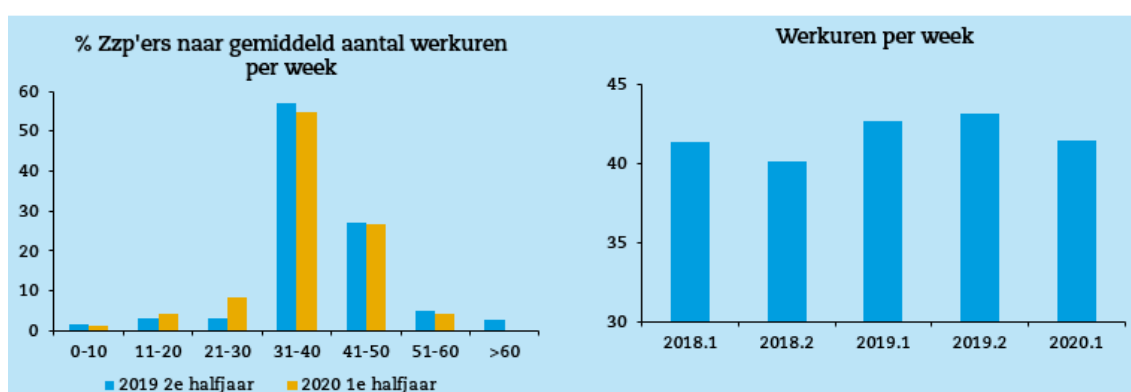

6 Grond-, water- en wegenbouw

6.1 Gewerkte uren per week

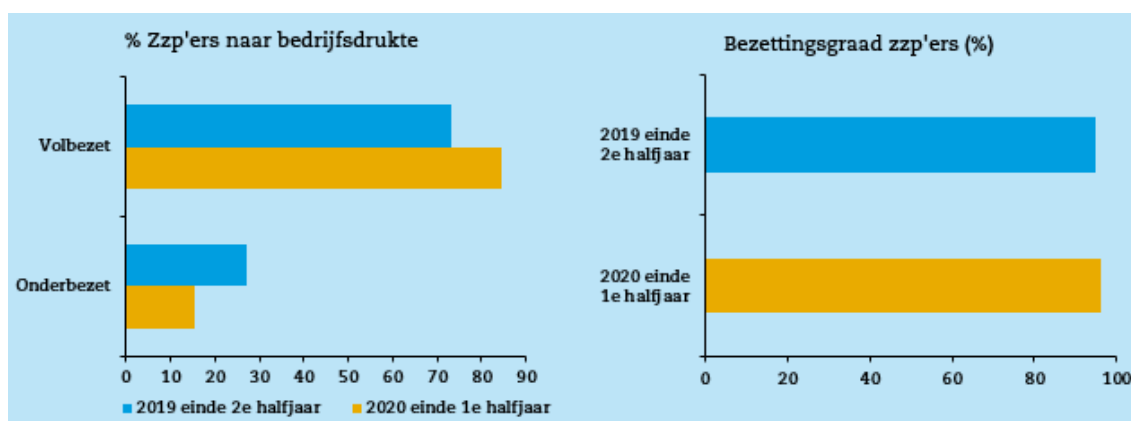
Aantal gewerkte uren per week gedaald

Na de lichte stijging van het aantal gewerkte uren per week (0,5 uren) in het tweede halfjaar van 2019 is het aantal uren in het eerste halfjaar van 2020 gedaald met 1,5 uren. Hiermee was het gemiddelde aantal gewerkte uren in het eerste halfjaar van 2020 41½ uur per week. De daling is te wijten aan het toegenomen aandeel zzp'ers dat minder dan 30 uur per week werkt. Ruim één op de zeven zzp'ers in de gww werkt minder dan 30 uur per week, terwijl dat in het tweede halfjaar van 2019 één op de twaalf zzp'ers was. Het grootste gedeelte van de zzp'ers in de gww werkt tussen 31 en 40 uur per week (55%).

Bezettingsgraad blijft hoog

De bezettingsgraad wordt gedefinieerd als het aantal feitelijk gewerkte uren als aandeel van het aantal uren dat mogelijk gewerkt kon worden bij volledige bezetting. De bezettingsgraad is licht gestegen, van 95% in het tweede halfjaar van 2019 naar 96% in het eerste halfjaar van 2020. Het aandeel van de zzp'ers dat aangaf volledig bezet te zijn is in het eerste halfjaar van 2020 gestegen, met 12%-punt naar 85% (ongeveer hetzelfde niveau als aan het eind van 2019).

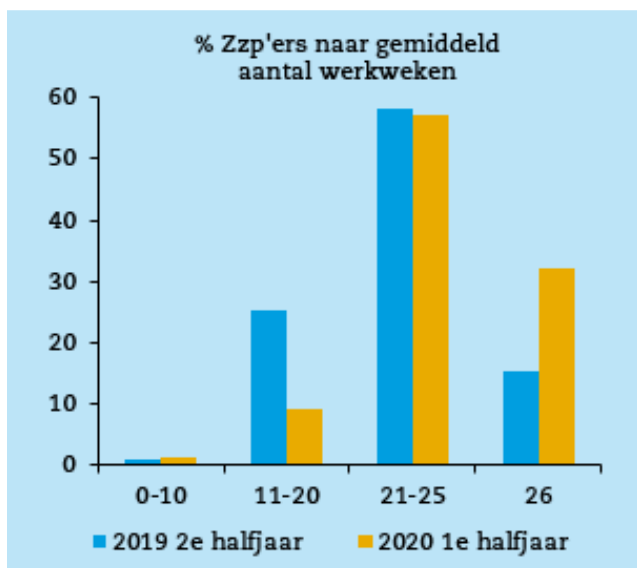

6.2 Gewerkte weken

Gemiddeld aantal gewerkte weken toegenomen

Het gemiddeld aantal gewerkte weken is in het eerste halfjaar van 2020, net als in de algemene en de gespecialiseerde bouw, gestegen. Hiermee werken de zzp'ers in de gww-sector 23½ week

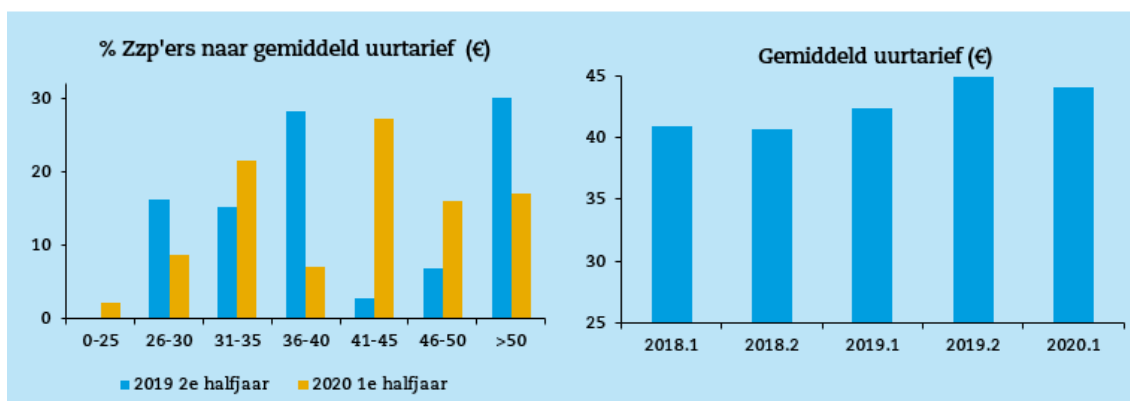
per halfjaar. Het aandeel van de zzp'ers dat in het eerste halfjaar van 2020 alle 26 weken per halfjaar heeft gewerkt is verdubbeld (32%) ten opzicht van het tweede halfjaar van 2019 (16%).

6.3 Uurtarieven

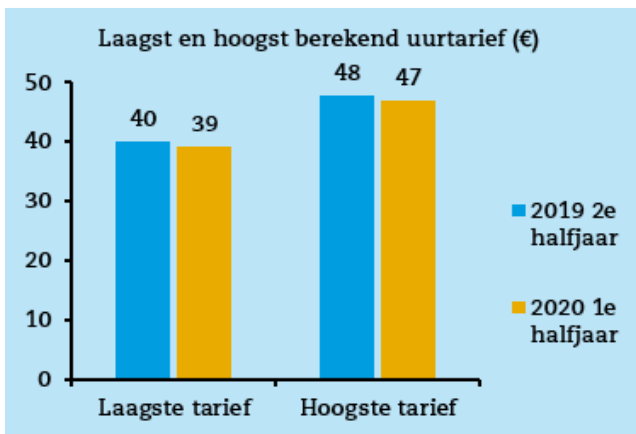
Uurtarief gedaald

Het gemiddelde uurtarief in de gww-sector is in het eerste halfjaar van 2020, na een toename in het tweede halfjaar van 2019, met 2% (€ 0,80) gedaald. Hiermee komt het uurtarief uit op € 44. Uit de verdeling blijkt dat de daling te verklaren is doordat het aandeel zzp'ers dat meer dan € 45 per uur verdiende met 4%-punt is gedaald. Ongeveer 17% van de zzp'ers in de gww hanteerde een uurtarief van € 50 of hoger, terwijl dit aandeel in het tweede halfjaar van 2019 nog 30% was.

Laagste en hoogste uurtarief gedaald

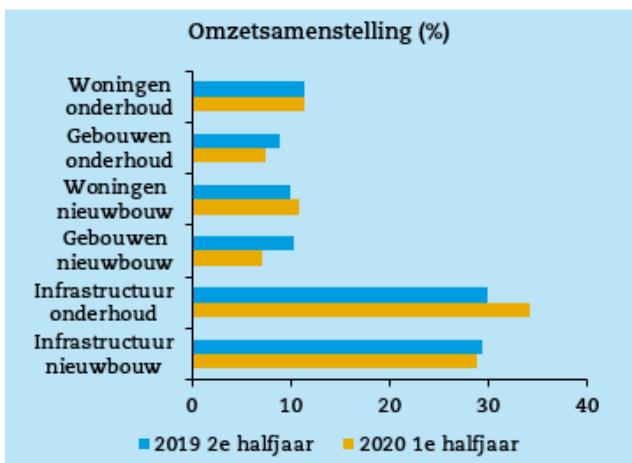
Zowel het laagste als het hoogste uurtarief zijn met € 1 gedaald in het eerste halfjaar van 2020. In het eerste halfjaar van 2020 is het laagste tarief € 39, terwijl het hoogste uurtarief € 47 bedraagt. Het verschil tussen het hoogste en het laagste tarief is hierdoor gelijk gebleven.

6.4 Omzet en bruto inkomen

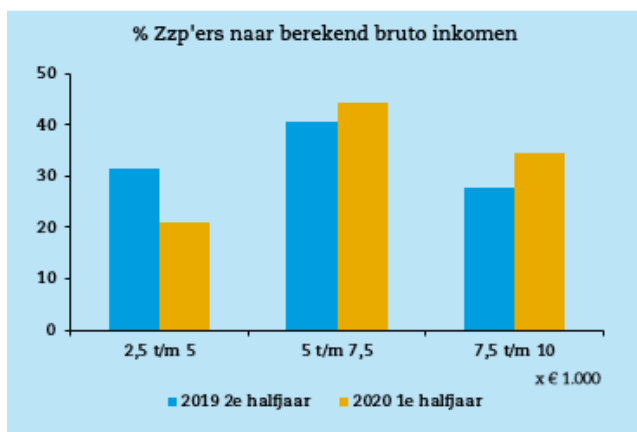
Omzet licht gedaald

Net als in de gespecialiseerde bouw is de omzet in de gww-sector in het eerste halfjaar van 2020 met bijna 1% gedaald. De lichte daling is met name te verklaren door de daling in het gemiddelde uurtarief (-2%-punt) en het aantal gewerkte uren per week (-4%-punt). Daarnaast steeg het aantal gewerkte weken per halfjaar met 5%, waardoor de daling slecht beperkt bleef. Ruim 60% van de omzet kwam in het eerste halfjaar van 2020 uit de nieuwbouw en onderhoud van infrastructuur. Dit is een stijging van 4%-punt.

Bruto inkomen licht gestegen

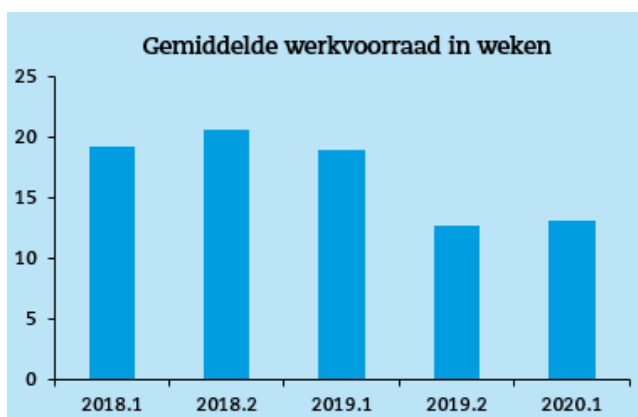
Het bruto inkomen is in het eerste halfjaar van 2020 met € 75 gestegen ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. De zzp'ers in de gww-sector verdienen gemiddeld € 6.375 per maand. De lichte stijging is te verklaren doordat het aandeel zzp'ers dat tussen € 2.500 en € 5.000 per maand verdiende met circa 10%-punt is gedaald en het aandeel dat tussen € 7.500 en € 10.000 per maand verdiende met ruim 6%-punt is toegenomen. Ruim twee op de vijf zzp'ers in de gww-sector verdiende in het eerste halfjaar van 2020 tussen € 5.000 en € 7.500 per maand.

6.5 Orderportefeuille

Werkvoorraad gestegen

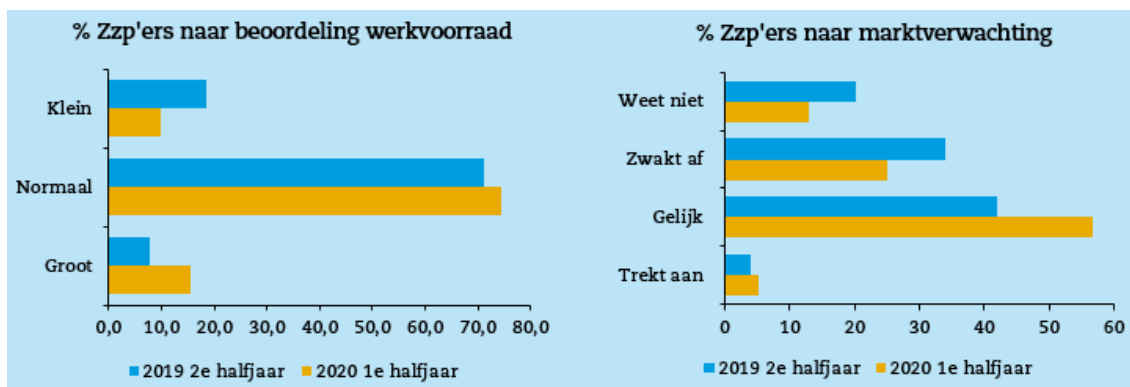
De gemiddelde werkvoorraad van zzp'ers in de gww-sector is in het eerste halfjaar van 2020 licht toegenomen. In het tweede halfjaar van 2019 was de werkvoorraad nog 12½ weken, in het eerste halfjaar van 2020 kwam deze uit op iets meer dan 13 weken. Meer dan de helft van de zzp'ers (55%) gaf aan dat de werkvoorraad gelijk is gebleven, dit is een stijging van 10%. Eén op de vier zzp'ers gaf aan dat de werkvoorraad is afgenomen, in het tweede halfjaar van 2019 gaf bijna de helft van de zzp'ers dit aan.

Grotere werkvoorraad voor zzp'ers in de infra en gematigde toekomstverwachtingen

Het aandeel van de zzp'ers dat de werkvoorraad als groot inschatte is in het eerste halfjaar van 2020 gestegen naar ongeveer 16% (+8%-punt). Het aandeel van de zzp'ers dat de werkvoorraad als normaal beoordeelde is licht gestegen naar circa 75% (+5%-punt). De zzp'ers die aangaven de werkvoorraad klein te vinden zijn in aandeel afgenomen, van 19% in het tweede halfjaar van 2019 naar bijna één op de tien in het eerste halfjaar van 2020.

Het merendeel van de zzp'ers in de gww-sector verwacht dat de markt gelijk zal blijven (57%), dit is een stijging van 15% ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. Het aandeel van de zzp'ers dat verwacht dat de markt gaat aantrekken is in de eerste helft van 2020 licht gestegen naar 5% (+1%-punt). Daarnaast verwacht één op de vier zzp'ers dat de markt gaat afzwakken. Dit was in het tweede halfjaar van 2019 nog één op de drie.

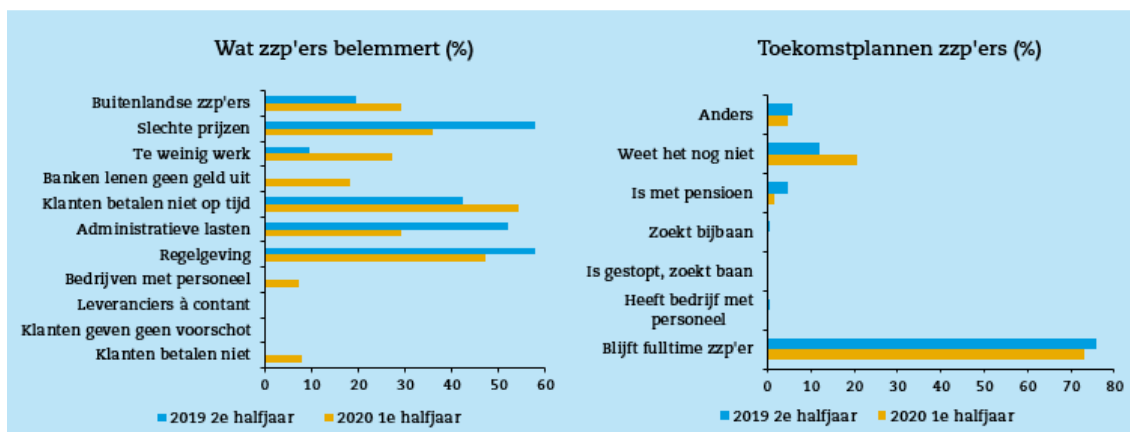

6.6 Belemmeringen en toekomstplannen

Weinig zzp'ers last van belemmeringen, meeste blijven zzp'er in de toekomst

Ruim 85% van de zzp'ers in de gww-sector gaf aan geen belemmeringen te ondervinden bij het uitvoeren van hun beroep. Dit is een kleine daling ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019 (-5%-punt). De zzp'ers die aangaven last te hebben van belemmeringen gaven klanten die niet op tijd betalen (54%), regelgeving (47%) en slechte prijzen (36%) als belangrijkste redenen aan.

In het eerste halfjaar van 2020 was bijna drie op de vier zzp'ers van plan om in de toekomst werkzaam te blijven als zzp'er. Dit is een lichte daling van 3%-punt ten opzichte van het tweede halfjaar van 2019. Daarnaast gaf 21% van de zzp'ers aan nog niet te weten wat de toekomstplannen zijn.

Bijlage

Voor het onderzoek is een steekproef getrokken van iets meer dan 10.000 zzp'ers uit een populatie van ongeveer 157.000 zzp'ers, die eind juni 2020 stonden ingeschreven in het Handelsregister van de Kamers van Koophandel in Nederland. De steekproef is gestratificeerd naar drie sectortypen conform de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) 2008 van het CBS. De responsgroep is ten opzichte van de steekproef representatief naar sectortype. De omvang van de respons is gebruikelijk voor onderzoeken onder kleine ondernemers en ligt in lijn met die van eerdere onderzoeken onder zzp'ers. De uitkomsten zijn naar sector naar het totaal van de populatie gewogen.

Tabel A Samenstelling populatie, steekproef en responsgroep naar sectortype

Sectortype	Populatie*	%	Steekproef	%	Responsgroep	%
Algemene bouw (SBI 41)	67.018	43	3.771	38	182	42
Grond-, water- en wegenbouw (SBI 42)	12.288	8	1.687	17	56	13
Gespecialiseerde bouw (SBI 43)	77.593	49	4.551	45	192	45
Totaal	156.899	100	10.009	100	430	100

*Betreft het aantal zzp'ers dat in de eerste helft van 2020 in het Handelsregister van de Kamers van Koophandel stond ingeschreven

Bron: EIB en KvK

Tabel B Samenstelling steekproefpopulatie en responsgroep naar regio, procenten

Regio	Steekproef	Responsgroep
Noord (Groningen, Friesland, Drenthe)	12	14
Oost (Overijssel, Gelderland, Flevoland)	19	26
West (Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht)	42	33
Zuid (Zeeland, Noord-Brabant, Limburg)	27	27
Totaal	100	100

Bron: EIB

Begrippenlijst

Berekende omzet

Omzet berekend op basis van het aantal gewerkte uren per week, weken per halfjaar en het gehanteerde uurtarief in het tweede halfjaar van 2018.

Bezettingsgraad

Het werkelijk aantal gewerkte uren afgezet tegen dat wat mogelijk geweest zou zijn bij volledige bezetting.

Bruto inkomen

Gemiddeld aantal gewerkte uren per week keer het gemiddeld aantal gewerkte weken, vermenigvuldigd met het gemiddelde uurtarief (arbeidsinkomen inclusief overhead, exclusief inkoop).

Uurtarief

Gemiddeld bruto uurtarief, inclusief opslagen algemene kosten, risico en winst.

eib

Economisch Instituut
voor de Bouw

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl